

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2532/2523

นายพัฒน์ นิวาสนนท์โจทก์ นายถนัด ชมะสุนทรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1599, ป.พ.พ. มาตรา 1600, ป.วิ.พ. มาตรา 42, ป.วิ.พ. มาตรา 44, ป.วิ.พ. มาตรา 271

ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลพิพากษาถึงที่สุดให้จำเลยรับเงินและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมด้วย ตึกแถวให้แก่โจทก์ จำเลยถึงแก่กรรมในระหว่างการบังคับคดี หน้าที่และ ความรับผิดชอบตกทอดแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599, 1600 ไม่ใช่เป็นเรื่องคดีค้างพิจารณาอันจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42, 44 ดังนั้นศาลชั้นต้น จึงอาจออกคำสั่งบังคับแก่ผู้จัดการมรดกของจำเลยได้โดยไม่ต้อง ออกหมายเรียกหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการมรดกของจำเลยเข้ามาเป็นคู่ความแทนจำเลยเสียก่อนแต่อย่างใดการที่โจทก์ขอให้บังคับคดีหลังจากคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว 7 ปีเศษ เป็นการขอให้บังคับคดีภายในกำหนดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยขอปฏิบัติการชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้โจทก์ก่อนโจทก์แถลงขอให้ออกคำสั่งบังคับ โจทก์ยอมมีสิทธิกระทำได้โดยไม่ต้องให้ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยแก่จำเลยเพราะคำพิพากษามีได้ กล่าวไว้เช่นนั้นคดีนี้สืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องให้จำเลยโอนตึกแถวและที่ดินให้โจทก์ตามสัญญาจะซื้อขาย ศาลฎีกาพิพากษาให้บังคับคดีตามศาลชั้นต้นให้จำเลยรับเงินที่ค้างชำระ 45,000 บาท กับค่าเสียหายและค่าโอนกรรมสิทธิ์ 15,000 บาท รวม 60,000 บาทจากโจทก์ ให้จำเลยโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน พร้อมด้วยตึกแถวเลขที่ 282 และ 284 ให้แก่โจทก์หรือบุตรของโจทก์ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนคร ถ้าจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาของจำเลย ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2515 ต่อมาจำเลยถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2521 ครั้นวันที่ 15 มีนาคม 2522 ศาลจังหวัดสมุทรปราการได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้พลตรีปลัดภักดิ์และนางสมใจเป็นผู้จัดการมรดกของจำเลย โจทก์ได้ยื่นคำแถลงลงวันที่ 9 เมษายน 2522 ขอให้ออกคำสั่งบังคับแก่ผู้จัดการมรดกของจำเลย

คำพิพากษา

ศาลแพ่งสั่งตามที่โจทก์ขอผู้จัดการมรดกของจำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นว่า ศาลชั้นต้นต้องมีหมายเรียกผู้จัดการมรดกของจำเลยเข้ามาเป็นคู่ความเสียก่อนแล้วจึงส่งคำสั่งให้ การที่ศาลชั้นต้นไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าวถือว่าเป็นการไม่ชอบ ขอให้เพิกถอนคำสั่งบังคับของศาลชั้นต้น ส่วนเรื่องการบังคับให้ผู้จัดการมรดกของจำเลยโอนตึกแถวและที่ดินให้โจทก์นั้น โจทก์ขอให้ออกคำสั่งบังคับหลังจากศาลฎีกาพิพากษาเป็นเวลาหลายปี ค่าของเงินตกต่ำมาก กองมรดกของจำเลยควรได้ประโยชน์จากโจทก์บ้างศาลอุทธรณ์พิพากษายืนผู้จัดการมรดกของจำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วและจำเลยถึงแก่กรรมในระหว่างการบังคับคดีหน้าที่และความรับผิดชอบตกทอดแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599, 1600 ไม่ใช่เป็นเรื่องคดีค้างพิจารณาอันจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 42, 44 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น ศาลชั้นต้นจึงอาจออกคำสั่งบังคับแก่ผู้จัดการมรดกของจำเลยได้โดยไม่ต้อง

ออกหมายเรียกหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการมรดกของจำเลยเข้ามาเป็นคู่ความแทนจำเลยเสียก่อน แต่อย่างไรก็ตามต่อไปมีว่า การที่โจทก์ขอให้บังคับคดีหลังจากคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว 7 ปีเศษ โจทก์จะต้องให้ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยแก่จำเลยหรือไม่ ตามมาตรา 271 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บัญญัติไว้ให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยขอปฏิบัติการชำระหนี้โอนกรรมสิทธิ์พิพาทให้โจทก์ก่อนโจทก์แถลงขอให้ออกคำบังคับ โจทก์จึงมีสิทธิขอให้บังคับคดีได้ภายในกำหนดดังกล่าวโดยไม่ต้องให้ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยแก่จำเลยแต่อย่างใด เพราะคำพิพากษามีได้กล่าวไว้พิพากษายืน โจทก์เรียงคำแก้ฎีกาเอง จึงไม่ต้องกำหนดค่าทนายความชั้นฎีกาให้แก่โจทก์

องค์คณะ

ศิริ จีระมะกร · พยงค์ ยาวะประภาษ · สุทิน เลิศวิรุฬห์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2532/2523>